

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

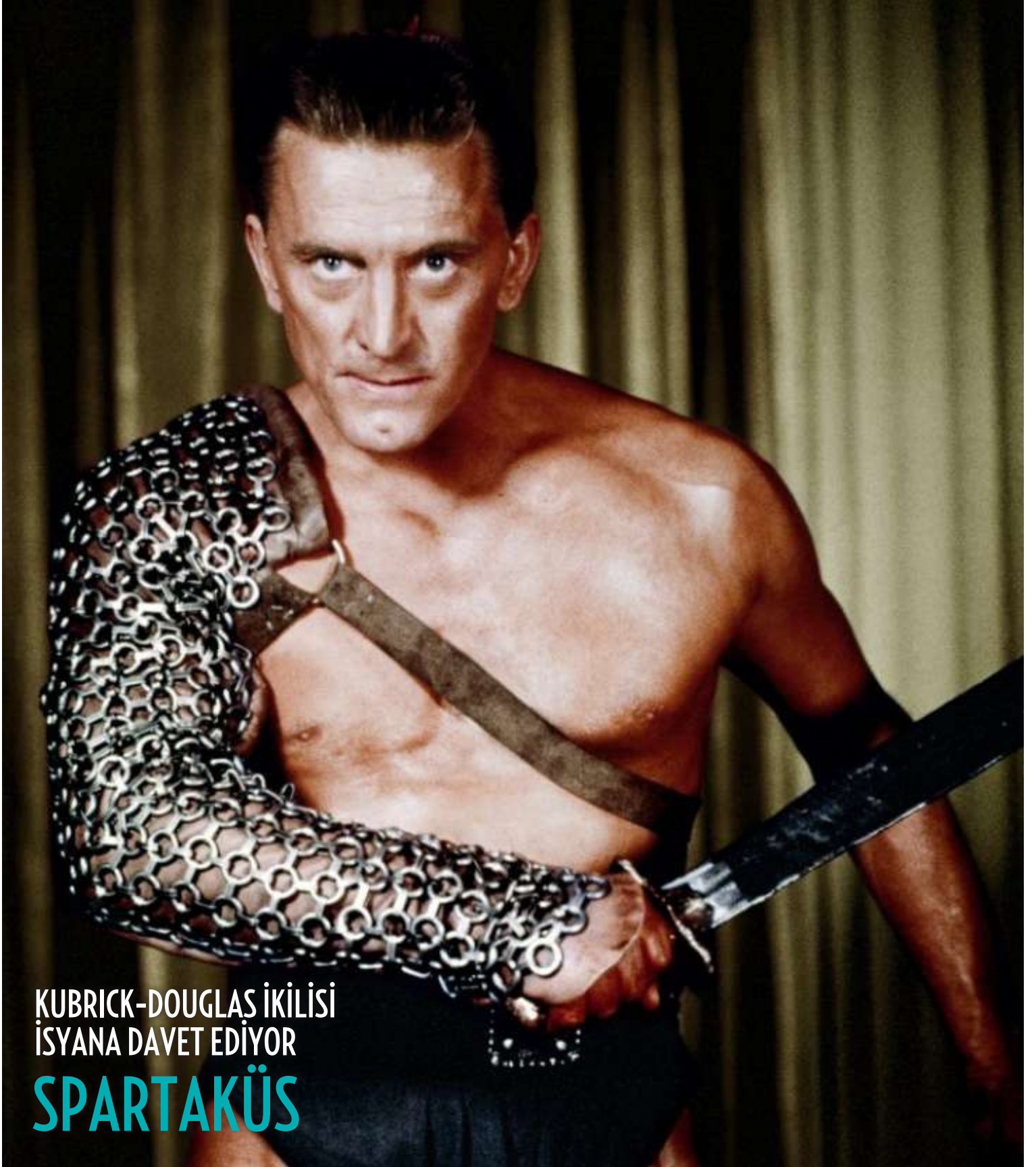
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KUBRICK-DOUGLAS İKİLİSİ
İSYANA DAVET EDİYOR

SPARTAKÜS

Hepi topu 60 saniye!

Filmini, bilinen bir filmde esinlenerek 60 saniyede çek,
www.empire-60saniye.com'a yükle, Jameson Empire Awards 2010
"Done in 60 Seconds"a katılma ve dünyanın en ünlü yönetmenleriyle
Londra'da olma şansını yakala!

Başvuru ve ayrıntılı bilgi için; **www.empire-60saniye.com**

www.hayatfarklibakanlar.com //rantey.org

kiraz halkla ilişkiler; **0212 296 29 00**

“ÇORBAMA BAKAYIM BEN, TAŞMASIN!”

BU HAFTAKİ KAPAĞIMIZA DAMGASINI VURAN ‘ÖZGÜRLÜK SAVAŞÇISI’ SPARTAKÜS, “CELSE AÇILIYOR” İÇİN BİZE de ‘sağlam’ bir fikir verdi. Binlerce yıl öncesinden gelen bu ‘isyancı’yla ondan ilham alan aynı adlı Kubrick başyapıtının yaşadıkları, ‘zincir kırmak’ için yapılması gerekenleri gözler önüne seriyordu. Böylece, ülkemizdeki sinema sanatı mücadelesinde her daim ‘söz söyleyen’ konumunda yer bulan ‘sansür’ (ve otosansür) meselesine bir-iki fiske de biz indirsek iyi olur diye düşündük.

Geçmişte sansüre karşı mücadele edip büyük bedeller ödeyen ustaların yaşadığı acıları unutmuş görünen bir sinemacı kuşağı yetişiyor şimdilerde. Toplumsallıktan kendilerini sıyrıp bireysel koşullar yapan bu kuşağın temsilcileri, ‘kritik’ ya da ‘riskli’ konuları filmlerine malzeme yapmaktan ‘özenle’ kaçınıyorlar, ‘doğmamış’ sanatlarına ‘otosansür’ uyguluyorlar bir bakıma. Bunu onlara ‘koşullar’ mı dayatıyor, yoksa ‘gidişat’a uygun mu davranıyorlar, bilemedik. “Sinemacının ‘muhalif’ olanı makbuldür!” özdeyişi rafa kalkmış gibi görünüyor son zamanlarda, yeriniyse “Çorbama bakayım ben, taşmasın!” almış galiba. Bunu söylerken bazı yönetmenleri genellemenin dışında tutuyoruz tabii; Özcan Alper, Hüseyin Karabey, Kazım Öz, Sırrı Süreyya Önder, Yeşim Ustaoglu, vb.

Stanley Kubrick’in “Spartaküs”ü çekerken yaşadıkları (ve yaşattıkları), sinema yoluyla ‘sertleşme’nin ipuçlarını nasıl da etkili bir biçimde veriyor. McCarthy’ciliğin zirve yaptığı dönemlerde Dalton Trumbo gibi ‘mimlenmiş’ bir senaristin elinden çıkan ‘bol göndermeli’ metni sinemalaştırırken ‘muhalif zeka’nın en çarpıcı örneklerinden birini yansıtıyor Kubrick. Bugünün Türkiye’sine baktığımızda, belki McCarthy dönemi kadar değilse de, insanların sindirilmeye çalışıldığı bir ‘iklim’ söz konusu. Fikrini söylemenin giderek zorlaştığı, ‘gizli’ bir sansür anlayışının hüküm sürdüğü bu durumda, sinemacı da bu konuda ‘çekimser’ kalıyor diyebiliriz. Bunu belli oranda ‘haklı’ da bulabiliriz, ama ‘zincir’i her koşulda kırmanın yöntemlerini gösteren ustaların izini takip etme iştahını azaltmamalı bu durum. Aksine, bir ‘delik’ açabilmek için daha da kabarmalı sinemacının iştahı, zekasını törpüleyecek sınırlardan arındırmalı zihnini.

Bekliyoruz hâlâ, beklemeye de devam edeceğiz... ‘Kişisellik’ süzgecinden geçmiş filmler çeken sinemacıları sevmediğimizden değil, ama onlar bir ‘boşluk’u doldururken öte yanda başka bir ‘boşluk’ açılıyor ve içine tek tük malzeme konuyor, yetersiz kalıyor ‘muhalif sesler’. Bu konuda hâlâ Yılmaz Güney’i tek geçiyorsak, sorun bizde değil, sinemacılar da belli ki...

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: CEM ALTINSARAY cemirique@yahoo.com BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com

BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, KEMAL EKİN AYSEL, KEREM SANATEL, EMEL GÖRAL

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Haftanın eleştirileri: Gecenin Kanatları,
Kapitalizm: Bir Aşk Hikayesi, Testere VI, Aşka Dair, No Ofsayt

17 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları.
Beş üzerinden, buçuksuz.

18 TRENDEKİ YABANCI

40 yıl önce yitirdiğimiz sinema adamı Hadi Hün üzerine.

20 ÖLÜM KARARI

Ofsayta düşmeyelim dedik ve futbola, ona sevdalı olanlara dair 11'lik
bir seçkiyi falsolu bir vuruşla barajın üzerinden doksana yolladık.

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Stanley Kubrick sinemada zincirlerini kırıyor: Spartaküs.

26 AİLE OYUNU

Son çıkan DVD eleştirileri: Terminatör: Kurtuluş, Metrodan Kaçış,
Kanlı Hesaplaşma, Beyaz Hüzün, Hadigari Cumhuriyet, Takas,
Askerin Türküsü, Merdiven Altındakiler, Maymuncuk,
Yüksek Gerilim, Kurtadam Londra'da.

34 SAPIK

Film sapıkları için sinemanın incik cıncığı.
British Film Institute, The Lovely Bones, Gladyatör,
Anouk Aimée, Reha Erdem Sineması: Aşk Ve İsyan.

GEÇENİN KANATLARI

YÖNETMEN Serdar Akar
OYUNCULAR Beren Saat, Erkan
 Petekkaya, Murat Ünal
YAPIM 2009 Türkiye
SÜRE 100 dk.

Bu kadar doğulu
 bir hikayeyi
 hakkıyla
 çekemememizin
 sebebi acaba ne
 olabilir? Film
 konusuyla filan
 değil, bu yönüyle
 tartışılmalı...

BİR TERÖRİST KIZA AŞIK OLAN ADAM HİKAYESİ, TERÖRİST BİR ADAMA AŞIK olan kadın hikayesinden daha caziptir, orası kesin. Ama kız eğer canlı bombaysa, hikayenin cazibesi ikiye katlanır. Aşk ve bir dava uğruna ölüme gitmek arasındaki 'yakıcı' ikilemden öyle filmler çıkarabilirsiniz ki izleyenlerin yüreklerini yakarsınız, bütün izleyici rekorları da kırılır. Tabii araya bir de en sağlamından politik bir söylem sıkıştırırsanız o zaman leziz bir karışım elde edersiniz...

Hadi bu söylediğim karışımın romantik kısmında pek takılmayan "Vaat Edilen Cennet"i bir kenara bırakın, tarif ettiğim karışımın ayınlarını Hintli sinemacılar iki kere yapmışlar. Benim bu iki filmi de izlemiş bir eleştirmen olmam da "Gecenin Kanatları" için acı bir tesadüf olsa gerek...

Bu iki Hint filminden biri Bollywood'un en iyilerinden biri sayılabilecek 1998 yapımı "Dil Se" adlı filmidir. Filmde gazeteci bir oğlan terörist bir kızı aşık olur ve onu eyleminden vazgeçirmeye çalışır. Gayet şarkılı, danslı (müzikler A.R. Rahman) ama çok duygusaldır. Diğeri de ilkinde göre daha radikal bir film olan 1999 yapımı "The Terrorist" dir. Canlı bomba eylemcisi genç bir kız eylemine birkaç gün kala aşkla tanışır. Örgüt onu eylem için zorlasa da onun seçimi aşktan yana olur, bunun için cezalandırılacağını bilse de...

Kimse "Gecenin Kanatları"nın bu filmlerden esinlendiğini, ya da 'aldığını' diyelim, kanıtlayamaz. Ama filmin yapmak isteyip de yapamadıklarını 'yapmış' olan bu filmlerden sonra 'keşke alsalarmış' diyebiliriz. Hangisi daha kötü artık siz karar verin!

En başta filmin belki de en çok tartışılacak meselesinden girmek lazım konuya. Aslında kimse tartışmamalı: "Sol örgütler canlı bomba eylemi yapmazlar" diye bir şey yok. Benim çok yakından şahit olduğum ve kılpayı kurtulduğum, Taksim'de 2001 yılında gerçekleşen canlı bomba eylemi bir sol örgütün işiydi. Terörist dahil dört kişinin ölümüne sebep olmuştu. Filmde zaten bu 'ikilem' de örgüt üyeleri tarafından en ilkel diyaloglarla da olsa dillendiriliyor. Bu tip bombalı

suikastlar İslamî veya etnik terör örgütleri tarafından uygulanmakta. Peki filmdeki örgüt neden onlardan biri değil de bir sol örgüt? Cevap basit; çünkü daha güvenli. Açılımı (kaldıysa) baltalayacak bir Kürt örgütü ya da birilerini doğrudan rahatsız edecek İslamî örgüt mevzusu koymak gayet tehlikeli görülmüş olmalı...

Ama filmin ana sorunu bu değil zaten. Filmin açılış sahnesi 1982'de Kenan Evren'in cumhurbaşkanlığının başladığı gece geçiyor. Bir örgüt evinde polis baskınından önce, sol görüşlü bir ailenin kendi aralarında kitap okur gibi yaptıkları diyaloglar filmin de gidişatını haberliyor. İlerde anne babasının ölümüne sebep olan bu baskının intikamı için canlı bomba olmayı seçecek olan Gece'nin (Beren Saat) motivasyonunu bize veren bu sahnenin didaktikliği, aslında bütün filmin de rengini belli ediyor. Yıllar sonra Gece'nin görev için İstanbul'a gelmesiyle; sportmen ve gariban bir kapıcı çocuğu, son yılların kenar mahalle delikanlılarının öykülerini anlatan Türk filmlerinin bir klişesi olarak damda güvercin besleyen Yusuf'un (sinemacılarımız bu ismi çok sever, sanırım bahtsız peygamber Yusuf'un bunda büyük etkisi var) ona aşık olması aynı güne denk gelir. Hatta aynı gün, daha tren garında onu karşılayan örgüt üyesi Cemal de (Erkan Petekkaya) Gece'ye aşık olmuştur. Yani Gece öyle bir kızdır ki görüldüğü anda herkes ona aşık olur. Ya da filmdeki tüm erkekler hayatlarında pek az güzel kız görmekteler!

Film bundan sonra o kadar açık ve net ilerliyor ki karakterler bazı diyalogları, birbirleri hakkındaki bazı bilgileri konuşmaları gerekirken bile konuşmuyorlar, sadece seyirci zaten bildiği için dillendirmiyorlar! Bazen de mesela el ele dolaşırlarken şu şekilde konuşuyorlar. Biri diğerine "En sevdiğin kelime nedir?" diye soruyor, öteki de "Aşk. Çünkü aşk eşitler. Sınıf farkı filan kalmaz..." diyor. 'Ortada yaşanan şeyin aslında ne olduğunu hâlâ anlamayan seyirci kaldıysa biz söyleyelim' cümleleri bunlar. Bir tek kameraya bakıp söylemedikleri kalıyor.

Bir de otopark işleten ve yoksulluk

"Gemide" ve "Barda"yı çeken bir yönetmenin, tarzına uymayan bir işi kabul etmemesi gerekir. Ettiyse de onu sinema gibi çekmeli.

edebiyatının en dibine inen, 40 yıl önceki Türk filmlerinden alınmış diyaloglarla konuşan, ana hikayeye ise son derece zayıf bağlarla bağlı birkaç alt-sınıf adam var ki, onlar da çeşitli 'renkli' küfürler eşliğinde sınıfsal adaletsizlikten dem vurmaktalar. Bunlardan biri de kekeme üstelik. Çizgi film gibiler! Abuk sabuk bir soygun marifetiyle ortadan kaldırılıveriyorlar!

Mahsun Kırmızıgül'ün bir başkasının hikayesini (Ahmet Küçükayal) senaryolaştırırken yaptığı en büyük hata, önceki filmlerinde bir şekilde yedirebildiği naiflik duygusunu gayet köşeli olması gereken bir hikayenin içine de yedirmeye çalışması. Çünkü o zaman ortaya terörle ilgili naifçe değil (ki zaten olması da pek mümkün değil), çocukça bakışlar atan bir metin çıkıyor. Yönetmen Serdar Akar ise bu dezavantajın

altını öyle koyu bir çizgiyle çiziyor ki şaşırmamak mümkün değil. "Gemide" ve "Barda"yı çeken bir yönetmenin, tarzına uymuyorsa böyle bir işi baştan kabul etmemesi gerekir. Ettiyse de onu sinema gibi çekmelidir. Böyle televizyon dizisi gibi değil! Çünkü filmde aklımızda neredeyse hiçbir sahne kalmıyor. Özensizlik daha baştaki baskın sahnesinden başlıyor. Filmin zirvesini oluşturması beklenen sondaki o eylem sahnesinin inanılmaz eğretiliğini bir kenara bırakın, son derece zorlama bir şekilde kurgulanan 'umut verici' finalle de 'sözün bittiği yer'e ulaşıyor film. [2]

Petekkaya'nın birkaç sahnede iyi oynadığını düşünebilirsiniz. Küçük bir çiçek koparıp da kıza getirdiği sahne hariç...

Serdar Akar, filmin hiçbir yerine hakim değil sanki. Oyuncular senaryoyu, çalışan bir kameranın önünde canlandırmışlar gibi!

yönetmen
SERDAR AKAR

GECENİN KANATLARI

senaryo
**MAHSUN KIRMIZIGÜL
AHMET KÜÇÜKKAYALI**
müzik
**MAHSUN KIRMIZIGÜL
YILDIRAY GÜRGEN**

beren
SAAT

murat
ÜNALMIŞ

erkan
PETEKKAYA

ve yavuz
BİNGÖL

BOYUT FİLM SUNAR 'GECENİN KANATLARI' BEREN SAAT MURAT ÜNALMIŞ ERKAN PETEKKAYA ALPER KUL TEOMAN KUMBARACI BAŞI ÇEZMİ BASKIN FERİT KAYA
ALİ BARİŞİK ARİF ERKİN VE YAVUZ BİNGÖL YÖN. ONUR YAVUZ YER. İBRAHİM KARPAT MONTAJ. MEDİHA ŞAFAK KOSTÜM. AYTEN SENTEÜRK KUTUP. HAMDİ DENİZ MÜZİK. MAHSUN KIRMIZIGÜL YILDIRAY GÜRGEN
YÖNETMEN MUSTAFA KUŞÇU YÖNETMEN GENEL CEREN ASLAN SENARYO MAHSUN KIRMIZIGÜL AHMET KÜÇÜKKAYALI YAPIMCI MURAT TOKAT YÖNETMEN SERDAR AKAR www.geceninkanatlari.com

SİNEMALARDA

KAPİTALİZM: BİR AŞK HİKAYESİ

HER FİLMİNDE 'AMERİKAN RÜYASI'NIN ARKA YÜZÜNÜ GÖSTERME NİYETİ güden, zaman zaman bunu ajitatif bir yapıya teslim etse de 'etkili' olmayı her daim başaran Michael Moore'un son filmi "Kapitalizm: Bir Aşk Hikayesi", yönetmenin ilk filmi "Roger Ve Ben" (Roger & Me) devamı gibi görünüyor. 20 yıl önce çektiği bu filmde, General Motors özelinde sermayenin çalışana ettiğini gözler önüne seren, kapalı kapılar ardında verilen kararlarla sürünmeye mecbur bırakılan işçilerin (dahası kentlerin) dramını çarpıcı gözlemlerle yansıtan Moore, kapitalizmin toplumları tahrip eden yapısını yeniden kamerasına dolamakta herhangi bir beis görmüyor.

Amerikan ekonomi politikalarının üzerinde adeta tepinen belgesel üstadı, devletin her aşamasına kadar sinip 'gizli devlet' gibi ABD'yi yöneten finans çevrelerinin yarattığı 'çürüme' nin resmini çekiyor filmiyle. 'Küçük insan'ı ezmek üzerine kurulu kapitalist sistemin günahlarını tüm açıklığıyla gösterirken, bir yandan da gelir dağılımındaki eşitsizliğin ortaya çıkardığı 'yok oluş'la anlamlandırıyor argümanlarını. Her filminde olduğu gibi, 'örnek vakalar' seçerek destekliyor söylemeye çalıştıklarını. Seçtiği 'küçük' ve 'büyük' insanlar, onun ortaya koyduğu 'büyük resim' içinde görevlerini yapıyorlar, filmin ruhuna hizmet ediyorlar.

Michael Moore'un filmde kapitalizmin karşısına sosyalizmi koyması, belli ki 'zorunluluktan' yapılmış bir seçim. Zira halkı ezmeyen bir 'sistem' karşısında durmayacakmış izlenimi veriyor hal ve gidişat. Bunun adını sosyalizm olarak koyup koymamak pek de önemli değilmiş gibi. İnsanlık tarihine kazınmış 'aşağıdakiler ve yukarıdakiler' kavramını yerle bir edecek herhangi bir yönetim anlayışının yanında duracağını işaretlerini de veriyor Moore. Barack Obama'nın seçilmesiyle oluşan 'iyimser' atmosfere de vurgu yapıyor bu anlamda.

'Kusurlu' yönetimlerin ekonomi patronlarıyla, özellikle de bankalarla olan işbirliğinin kangrene dönüştürdüğü 'yara'yı tedavi etmek pek de

mümkün görünmüyor, her ne yapılırsa yapılsın. 'İsyan bayrağı' nı açmanın kimi zaman geri dönüşleri olabiliyor, ama son tahlilde kazanan hep sermaye oluyor bu sistemde, yani kapitalizmde. Özellikle ABD'nin kapitalizmden çark etmesiye 'hayal'den başka bir şey olamaz, gerçeklikle bir an bile çakışmaz bu hayal. Michael Moore gibi 'Don Kişot'ların yel değirmenlerine karşı yürüttükleri mücadeleyse 'hoş bir sada' olarak kalmaya mahkûm gibidir.

"Kapitalizm: Bir Aşk Hikayesi", gerçekten de bir aşk hikayesi anlatıyor bizlere, insanın paraya olan aşkını. Öylesine bir aşktır ki bu, insanlığınızı unutturur size, 'vahşi' olmanın yolunu açar, ezip geçme isteğini kışkırtır, sınıfsal bakışınızı kamçılar. Filmdeki devasa bankanın 'özel' müşterilerine gönderdiği 'gizli mektup'taki "Neden alt sınıfla aynı oy hakkına sahibiz?" sorusuyorsa bu bakışın ete kemiğe büründüğü noktadır bir bakıma. Paraya tapanlar, ellerinde avuçlarında ne varsa aldıkları halkın parasıyla onları aşağılarlar, yüzde 1'lik azınlığın (gücün) yüzde 99'luk çoğunluğu (halkı) nasıl ezeceğinin hesabını yaparlar, onları 'sesleri çıkmayacak' hale gelene kadar sindirirler, öldürürler bir bakıma. Filmde öğrendiğimiz kadarıyla, ölümlerinden bile para kazanırlar, hem de milyonlarca dolar.

Michael Moore'un filmi 'insan' olup sevmek mümkün değil, ama 'hayvanlaşan insanlar'ın nefret edeceği de kesin! Yönetmenin 'doğru' argümanları kimi zaman 'abartı'yla süslemesi, filme minik darbeler indiriyor, 'ciddiye alınmama' riskiyle yüzleştiriyor, ama nihayetinde binlerce 'doğru' olmadığını binlerce tarafından 'anlaşıyor'. Kapitalizme kucağını açan ve onun 'vaatler'ine kanan bizler gibi 'aptallar'sa, hiç gerçekleşmeyecek bir 'rüya'ya inanmanın bedelini ağır biçimde ödüyoruz.

Michael Moore'un geriye dönüp "Roger Ve Ben"i hatırlatması, filmin tamamlanması için elzem gibi görünüyor.

Yönetmenin finalde 'bankacıları tutuklaması', belgeselin en zayıf halkası olarak öne çıkıyor.

ORIJİNAL ADI Capitalism:

A Love Story

YÖNETMEN Michael Moore

OYUNCULAR Michael Moore, Wallace

Shawn, George W. Bush, Barack

Obama

YAPIM 2009 ABD

SÜRE 127 dk.

'Kusurlu' yönetimlerin ekonomi patronlarıyla, özellikle de bankalarla olan işbirliğinin kangrene dönüştürdüğü 'yara'yı tedavi etmek pek de mümkün görünmüyor, her ne yapılırsa yapılsın.

TESTERE VI

ORİJİNAL ADI Saw VI

YÖNETMEN Kevin Greutert

OYUNCULAR Tobin Bell, Costas

Mandylor, Betsy Russell

YAPIM 2009 ABD-Kanada-

İngiltere-Avustralya

SÜRE 90 dk.

Jigsaw ölse bile,
intikam ateşini
bulaşıcı hastalık gibi
yaymaya devam
ediyor.

EFSANE DEVAM EDİYOR" SLOGANI TAM
ALTINCI KEZ FİLMİN AFİŞİNİ SÜSLÜYOR.

Şaşırtıcı değil, çünkü ilk filmde bu yana
beşinci kez aynı filmi seyrediyoruz. Bir
korku hikayesi olarak kendi mitolojisini hâlâ
yaratamamışken efsaneden nasıl söz edebiliriz ki?
"Testere"nin bir türlü bitmeyen intikam döngüsü,
bitmeyen bir miras bırakma döngüsüne yerini
bırakıyor. Jigsaw John ölse bile, intikam ateşini
bulaşıcı hastalık gibi yaymaya devam ediyor.

"Kill Bill"de Gelin'in tam 6 film boyunca
intikamını bir türlü alamadığını varsayın. Ne kadar
tiksindirici değil mi? Ama bu tektipliliği talep
eden birileri de var. O kişilerin kimler olduklarına
dair bir ipucu, filmin anahtar sahnesinde saklı.
Güya bulmacaların birinde hapis kalan bir ana
oğul, hücrelerinden çıkabilmek için bir seçenekle
karşı karşıya bırakılıyor. Asit mekanizmasının
kolunu çekerek birinin ölümüne neden
olacaklardır, ya da tam tersi. Anne bu zorlu kararı
veremiyor, ama 15 yaşlarındaki öfkeli oğul "Ben
çekerim," diyor.

"Testere" serisi, muhakeme gücüne sahip
sağduyulu yetişkinlerin filmleri değil. Sık sık
cezalandırıldıkları için nihai cezalandırma
sırasının kendilerine gelmesini bekleyen, her
türde sağlıklı düşünceden yoksun olan işte bu
öfkeli ergenlerin filmleri. Bu yüzden de her biri
büyük birer sorumsuzluk örneği, sadece
eğlencelik korkuyla açıklanamayacak kadar çirkin
bir zihniyetin ürünleri. Nasıl olmasın ki? Artık
düpedüz hedefler gösteriliyor. Sağlık
sigortacılarının hepsi insanların hayatlarıyla
oynuyor. Ne yapalım? Hepsini yakalım öldürelim.
Bağımlılar hayatı hiçe sayıyor. Ne yapalım?
Öldürelim. Sigara içen 50 yaşındaki bir adam
hayatı küçümsüyor. Ne yapalım? Öldürelim.
Bunun faşizmden zerre kadar farklı olduğunu
düşünen biri varsa, beri gelsin. [1]

Ses bandının deşifre edildiği bölüm, filmin en iyi
gerilim sahnesi.

Tuzakların metaforlarını kafamıza kakacak kadar
küstah.

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

AŞKA DAİR

ORJİNAL ADI L'uomo Che Ama
YÖNETMEN Maria Sole Tognazzi
OYUNCULAR Pierfrancesco Favino,
 Monica Bellucci, Kseniya Rappoport,
 Michele Alhaique
YAPIM 2008 İtalya
SÜRE 101 dk.

Aşka değil, terk
 edilince hayata
 küsen kırılğan
 erkeklere dair bir
 başka hikaye.

ROMANTİK FİLMLERDE GİZLİ BİR AKIM VAR. 21'İNCİ YÜZYILDA KADINLA ERKEK rolleri değişmiş durumda. Kırılğanlık erkeklerin, kararlılık kadınların payı artık. İlişkiler bitince erkekler Sezen Aksu kesiliyor, "Geri Dön" diye ağlıyor. Kadınlarsa birer Ajda Pekkan, "Kapı açık, arkanı dön ve çık, istenmiyorsun artık" diyen. Eskiden böyle değildi. En azından sinemada. Bu akımın yeni bir örneği sayabileceğimiz "Aşka Dair" de Türkiye'de "İssiz Adam"la kristalize olan bu mini alt türün bir başka üyesi. Çoktan uzatmaları oynayan, ortada eski gücünden ve ustalarından eser kalmamış İtalyan sinemasının önümüze bolca getirdiği ağlamsık aşk filmlerinden biri daha. Kadın adamı terk ediyor. Adam depresyona giriyor. Kadını unutamıyor ve film boyunca onun iyileşememe sürecine şahit oluyoruz.

Kapı önüne koyulan adamın bağına taş basmasını öyküleyen filmler arasında açıkçası "Chungking Express"ten beri yeni bir söz söylenemedi. Bunlar zaten ikili ilişki yaşayıp sona

erdiren her insanın yaşadığı şeyler. Yönetmen ne gerçekçi olup izleyiciye "Aynen ben de bunları yaşamıştım" dedirtmek, ne de duyumsal bir hikayeyle muhababının bam telini titretmek başarısına erişebiliyor. Ruhun kederle imtihanının beş aşaması olan inkar, kızgınlık, pazarlık, depresyon ve kabullenme süreçlerini irdelemek istiyor belli ki. Fakat ne öykü, ne de diyaloglar bu çabayı genişletiyor. Oyuncuların göz doldurmayan performansları da öyle. Başrol Roberto'yu oynayan Pierfrancesco Favino karaktere inanmıyor bile. Ya da biz ona inanmıyoruz. Hikayeye ikinci yarıda giren ve konuk oyuncu olmanın ötesine geçemeyen Bellucci'den de hiç faydalanamamış yönetmen. Belki bir tek silkelensin istediğimiz Roberto'ya patlattığı tokat işe yarıyor. İssiz adamlara bir şamar lazım demek.

Monica Bellucci oldukça genç ve güzel görünüyor. Botoksunu yaptırmış da gelmiş.

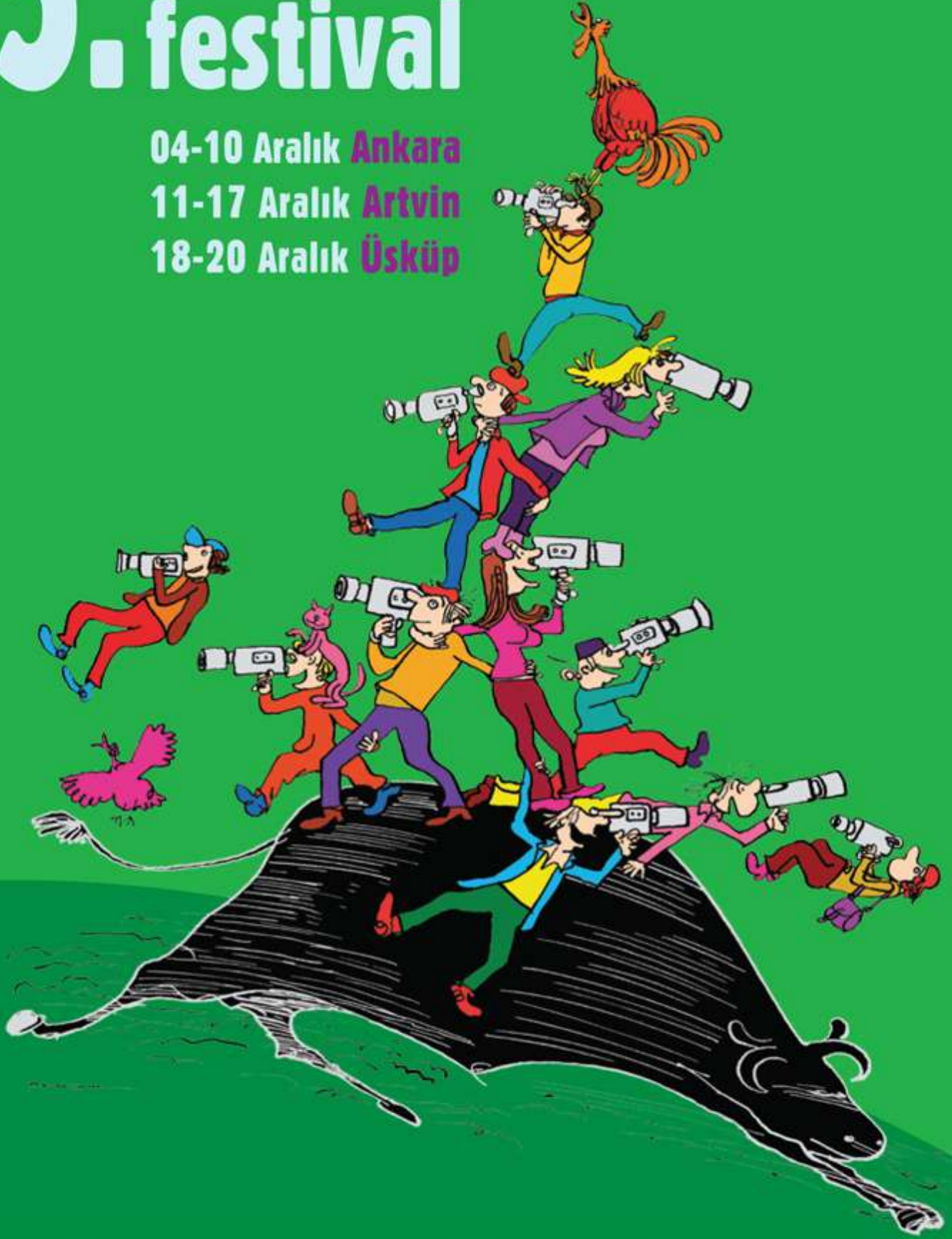
Eczane sahibini canlandıran İspanyol aktrisin dublaj yüzünden bozuk görünen dudak senkronu sinir bozucu.

15. gezici festival

04-10 Aralık **Ankara**

11-17 Aralık **Artvin**

18-20 Aralık **Üsküp**

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

ARTVİN BELEDİYESİ

NO OFSAYT

YÖNETMEN Mehmet Bahadır Er,

Maryna Gorbach

OYUNCULAR Yıldırım Memişoğlu,

Taylan Ertuğrul, Deniz Olgaç

YAPIM 2009 Türkiye

SÜRE 102 dk.

Ortada 10 dakikalık
kısa film malzemesi
var ve "No Ofsayt"
100 küsur dakika
sürüyor.

BİRAZ FUTBOL, BİRAZ MİZAH, BİRAZ DUYGU... BÜTÜN İSTEĞİM BUYDU... Oysa 'birazcık' mizah dışında, diğerleri hiç yoktu. Yönetmenlerden söz etmeye değmez. Reklam piyasasının harika çocuklarından Ali Taran, tıraş bıçağı reklamıyla ünlenen tiptemesini Borat ve Recep İvedik'le aynı familyadan bir kahramana dönüştürmüş, iki üç eğlenceli sahne dışında gerçekten sıkıcı, bitmek bilmeyen bir film çekmiş.

"No Ofsayt", futboldaki ofsayt kuralının kaldırılması için kampanya başlatıp diyar diyar gezen yarı ruh hastası Ali Tarantula'nın serüvenlerini anlatma iddiasında. Ama adamımız 'Omlet yapmak için yumurtaya gerek yoktur, şalgam kullanılmalı!' hedefi koysaydı da çok belli ki üç aşağı beş yukarı gene aynı şeyi seyredecektik. Hani 'her horoz kendi çöplüğünde...' meselesi vardır ya, Taran da kendi 'çöplüğünde' edindiği alışkanlıkları sinemada tekrarlamaya kalkmışsa da altından kalkamamış. Ortada 10, bilemediniz 11-12 dakikalık kısa film

malzemesi var ve "No Ofsayt" 100 küsur dakika sürüyor. Gerisini varın siz tahmin edin... Her şey, benim gibi 'Futbol filmi olsun da çamurdan olsun' diye düşünen iyi niyetli birini bile çileden çıkaracak kadar manasız bir geyik muhabbetinden ibaret.

Film boyunca tam bir reklam bombardımanına uğruyor olmak da cabası... Açık açık yapılan kola, boya ve banka reklamları insanı canından bezdirici nitelikte. Açılıştaki bu yönde bir uyarı var, "Bu filmde açık ve aleni reklam yapılmaktadır" diyor ama bilet alıp koltuğa oturduktan sonra bu uyarı ne işe yarar... Yazsanıza gazete ilanlarına, gişelerin önüne. Bunun bir 'reklam filmi' olduğunu...

Sanırım yalnızca reklamcılığın sinema sanatına acımasızca tecavüz ettiği bir örnek ve 'film başladıktan' sonraki reklam istilacılığının öncü hareketi olarak hatırlanacak "No Ofsayt".

Telegol ekibinin hakkını yemeyelim. Ulueren, Çakar, Engin, Şengül ve Özdenak beşlisi gerçekten iyi rol yapıyor.

Filmin reklamlarında "Aşk da var" diyor. Ya yalan söyleniyor ya ben göremedim.

AŞKA DAİR

GECENİN KANATLARI

KAPİTALİZM: BİR AŞK HİKAYESİ

TESTERE VI

	CEM ALTINSARAY	BİLGEHAN ARAS	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
AŞKA DAİR				★★		
GECENİN KANATLARI				★★	★	
KAPİTALİZM: BİR AŞK HİKAYESİ				★★★★	★★★★	★★★★
NO OFSAYT			★			
TESTERE VI					★	
7 KOCALI HÜRMÜZ	★★★		★★	★★	★★★★	★★
2012		★	★	★★	★	★★
ABİMM			★	★		
ADINI SEN KOY			★★	★★		
ALACAKARANLIK EFSANESİ: YENİ AY		★★		★★		★★
BORNOVA BORNOVA	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
DÖNÜŞÜM	★★					
KÖFTE YAĞMURU				★★★★		
KURLAR VADİSİ: GLADIO			★	★		★
NEŞELİ HAYAT		★★★★	★★	★★★★	★★★★	
TÜRKLER ÇILDIRMİŞ OLMALI			★	★		
YASAK BÖLGE 9	★★★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★★★
ZAMANIN TOZU				★★★★		★★★★
ASKERİN TÜRKÜSÜ			★★★★		★★★★	
KURTADAM LONDRA'DA	★★★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★	
MAYMUNCUK				★★★★	★★★★	★★★★
MERDİVEN ALTINDAKİLER	★★★★		★★	★★★★	★★★★	★★★★
METRODAN KAÇIŞ			★★	★★★★		
TAKAS	★★★★			★★★★	★★★★	
TERMİNATÖR KURTULUŞ		★★	★★	★★	★★★★	★★★★

ÖLÜMÜNÜN 40. YILINDA HADİ HÜN

Oyuncu olarak, 1932-1961 arasında, içlerinde "Bir Millet Uyanıyor", "Aysel Bataklı Damın Kızı", "Şehvet Kurbanı", "Yavuz Sultan Selim Ağlıyor" gibi iyi bilinen örneklerin de yer aldığı 38 filmde kamera karşısına geçmiş Hadi Hün. Yönettiği film sayısı ise tartışmalı.

TAM 10 YILDIR İSTANBUL'UN ESKİ SEMTLERİNDEN BİRİ OLAN ÇAPA'DA OTURUYORUM. SOKAĞIMIZIN ADI DA 'HADİ

Hün'... Bir sinema yazarı olarak, oturacağım yeri, sokağın adına bakarak seçmedim tabii ama eski sinemacılarımızdan birinin adını taşıyan bir sokakta yaşıyor olmayı da mutlu tesadüf kabul ediyorum. Gerçi aynı sokaktakilere kaç Hadi Hün'ün kim olduğunu biliyordur; sokak sakinlerinden vazgeçtim, kaç sıkı sinemasever, kaç sinema yazarı Hadi Hün'ün adını daha önce duymuştur, pek iyimser değilim ama bu 'bilinmeme'nin Hün'le sınırlı olmadığını, 30-40 yıl öncesinden başlayarak geriye doğru iyice 'derinleştiğinin' farkındayım.

İşim sinema tarihçiliği değil, titiz bir arşivci ya da tutkulu bir koleksiyoner de sayılmam kesinlikle... Yine de sinema tarihimizin bir 'maden'e benzediğini, biraz yüzeyden bile olsa 'kazdıkça' mutlaka verimli bir damara rastlandığını çok iyi bildiğimi söyleyebilirim.

17 Aralık, Hadi Hün'ün 40. ölüm yıldönümü... Bu vesileyle, 'sokak ve sinema aşkına', usta sanatçımızı anmayı, hakkında biraz ansiklopedik bilgi vermeyi borç biliyorum.

Hadi Hün, hemen hemen bütün kaynaklarda 'Agâh Hün'ün kardeşi' olarak geçiyor.

Agâh Hün, biraz daha iyi tanınan, daha ün sahibi bir sanatçıymış anlayabildiğim kadarıyla.

1955-1963 arasında altı filme yönetmenlik yapan, 15 kadar filmde rol alan ve asıl ününü seslendirme sanatçısı olarak, özellikle dini filmlerdeki performansıyla edinen Agâh Hün, 1918 doğumlu. Ölüm tarihi de 1990...

Hadi Hün'ün doğum tarihi ise biraz karışık. 1907 diyen de var, 1917 de... Atilla Dorsay ve Turhan Gürkan'ın hazırladığı "Sinema Ansiklopedisi"nde 1907 olarak geçiyor. Keza Agâh Özgüç'ün "Türk Film

Yönetmenleri Sözlüğü"nde de öyle... Ama bakabildiğim diğer kaynakların tamamında, özellikle de birbirini tekrarlayan internet sitelerinde hep 1917 notu düşülmüş.

Neyse, 10 yıllık 'küçük' bir farka takılmayalım... Birine inanırsak Fenerbahçe'yle, diğerine bakarsak Sovyet Devrimi'yle aynı yıl doğmuş Hadi Hün.

Öte yandan her iki kardeşin doğum yeri konusunda neyse ki hiçbir ihtilaf yok: İstanbul...

Devam edersek, Agâh Özgüç şu bilgileri veriyor sözlüğünde Hadi Hün için: Sahne çalışmalarına Topkapı Gençler Mahfeli'nde başladı. 1932'de Şehir Tiyatrosu'na girdi. Aynı yıl "Bir Millet Uyanıyor"da oynadı. 1946'da Muhsin Ertuğrul'un yönettiği "Kızılırmak Karakoyun"un bazı sahnelerini çekerek yönetmenliği denedi. Ertuğrul'a bir süre asistanlık yaptı. Aynı yıl ilk filmini çekti.

Özgüç'ün 'ilk' değil, "İlk ve tek filmini çekti" demesi gerekirdi belki, çünkü Hadi Hün'ün yönettiği tek bir filmde söz ediyor aynı maddede yazar: "Harman Sonu" (Köy Güzeli).

Köyün güzel kızı ile ona âşık olan iki gencin öyküsünün anlatıldığı, iki ayrı ad verilmiş olan filmin oyuncu kadrosu da şöyle: Suzan Yakar, İsmail Dümbüllü, Haluk Sarıcı, Mümtaz Ener, Yaşar Nezihi, Mehmet Karaca, Ahmet Güldürür, Muazzez Ülkerer, Cemil Cankat...

Senaryo Hadi Hün'e ait... Müzikleri Zeki Duygulu yapmış, Suzan Yakar tam 12 şarkı söylemiş. İki de görüntü yönetmeni çalışmış "Harman Sonu"nda: Cezmi Ar ve Yuvakim Filmeridis.

Yapım şirketi, Halk Film...

Gelgelelim, Prof. Dr. Alim Şerif Onaran'ın "Muhsin Ertuğrul'un Sineması" adlı kitabına bakacak olursak, birden fazla filme yönetmenlik imzası atmış durumda Hadi Hün.

Onaran da şu bilgileri veriyor kitabın "Muhsin Ertuğrul'un İzinde Yürüyenler" başlıklı bölümünde: Tiyatro ve sinema

oyuncusu olarak Muhsin Ertuğrul'la çalıştıktan sonra yönetmenliğe başlamış; daha sonra Halk Film Kurumu adına "Harman Sonu" (1946); çeşitli kurumlara da "Canavar" (1948), "Kapanan Gözler" (1950) gibi kurdeleler çevirmiştir. Ayrıca dublaj yönetmeni olarak da uzun yıllar çalışmıştır.

Onaran'ın söz ettiği diğer iki film, Agâh Özgüç'ün sözlüğünde Vedat Örfi Bengü'nün çektiği filmler olarak geçiyor. "Canavar"ı, Ertuğrul Sadi Tek'le birlikte yönetmiş Bengü. Senaryo, Faruk Nafiz Çamlıbel'inmiş.

"Kapanan Gözler" de Vedat Örfi Bengü tarafından yönetilmiş. Hadi Hün'le tek ilgisi, Hün'ün senaryoyu yazması Özgüç'e göre.

Yani bir sinema tarihçimize göre bir, diğerine göre üç film yönetmiş Hadi Hün... Az önce de demiştim, iki filmlik 'küçük' farklara takılmamak gerekir.

Oyuncu olarak, 1932-1961 arasında, içlerinde "Bir Millet Uyanıyor", "Aysel Bataklı Damın Kızı", "Şehvet Kurbanı", "Yavuz Sultan Selim Ağlıyor" gibi iyi bilinen örneklerin de yer aldığı 38 filmde kamera karşısına geçmiş Hadi Hün.

Bir kez daha saygıyla anıyorum.

Bence siz de yaş ve film sayısı hesaplarında üçe beşe bakmadan, her fırsatta anın eski sinemacıları.

Haftaya görüşmek üzere... Sinema salonunu en siz terk edin!

FUTBOLA VE SEVDALILARINA DAİR EN İYİ 11 FİLM

Dünya Kupası final kuraları çekildi. Hemen üstüne "No Ofsayt" gösterime girdi. Futbolla sinema gündemde bir araya geldi. Fırsatçılığımızı konuşturup defansın arasından sıyrıldık ve sinema tarihine damga vuran futbol filmlerinin altın karmasını çıkardık.

S ON YILLARDA DOĞRUDAN FUTBOLA BAKAN FİLMLERİN SAYISINDA DA ARTIŞ VAR, ALAKALI ALAKASIZ FİMLERDE

karşımıza çıkan, gözümüze çarpan kısa futbol değinmelerinde de. Bu hafta sinemalarımızda gösterime giren "No Ofsayt" dolayısıyla, tabii ki hemen kolları sıvayıp bir 'ilk 11' çıkardık.

Liste, futbol sahalarındaki en demokratik sistem olan 4-4-2'ye göre oluşturulmuştur. Üstelik, sahaya çıkanlar kadar, kulübede oturanlar da her açıdan göz doldurucudur.

Takımın yaş ve boy ortalamasının gayet dengeli olduğu söylenebilir. Bazı filmler ise ya kart cezaları ya da menüsküs, adale çekmesi, lif kopması, disk kayması vb. nedenlerle kadroya dahil edilememiştir. Konuyla ilgili olup da süresiz kadro dışı kalan hiçbir film yoktur.

1 CEHENNEMDE İKİ DEVRE (KÉT FÉLIDŐ A POKOLBAN, 1962) YÖN: ZOLTÁN FÁBRI

İkinci Dünya Savaşı'nda Ukrayna'da bir Alman esir kampı... Ünlü futbolcu Onodi de kampta tutsaktır ve mağrur Almanlar, Hitler'in doğum günü şerefine yapılacak maç için ondan bir takım kurmasını isterler. Onodi, çok kötü şartlarda yaşayan ve yetersiz beslenen arkadaşlarından iyi bir takım oluşturulamayacağını farkındadır, yine de bunu bir fırsat olarak görür. Tabii, hazır güvenlik önlemleri gevşemişken kaçmayı denerler ama başarısız olurlar. Nihayet o büyük gün gelir... Sonuç trajiktir. John Huston'un yaklaşık 20 yıl sonra çekeceği "Zafere Kaçış"tan (Victory) çok daha iyi bir film olduğuna şüphe yok. Hatta "sinema ve futbol" deyince büyük çoğunluk için akla gelen ilk film. Çelimsiz, pek becerikli olmayan sağ açığa özel dikkat!

2 AMİGOLAR (ULTRA, 1990) YÖN: RICKY TOGNAZZI

Cezaevinden yeni çıkan 'Prens' Luca, Roma futbol takımının en ateşli taraftar grubu 'Zehirliler'in lideridir. Juventus deplasmanı için Torino'ya doğru trenle yola çıkılır. Bu yolculuk, Luca, nişanlısı Cinzia ve evlenmeyi düşündüğü yeni gözdesi, artık bu işleri bırakmaya niyetli Red için çok şeylere gebedir. Romalı fanatikler Torino garına ayak basar basmaz, Juventus'un en belalı taraftarlarının saldırısı başlar. Stadyuma girebilmeyi başaranlar, elbette ki yeni bir saldırıyla karşılaşır. Bıçaklar çoktan bilenmiştir ve sonuç hem futbol hem aşk açısından hüznün verici olacaktır.

İtalyan futbol fanatiklerinin dünyasına son derece gerçekçi dokunuşlarla yaklaşan filmde Ferzan Özpetek de rejisi asistanlığı yapmıştı.

3 ESKİ GÜZEL GÜNLERİN FUTBOLU (RÉGI IDÖK FOCJA, 1973) YÖN: PÁL SÁNDOR

Yaşam sevinci ve hüznün bir arada... 1924 yılının Budapeşte'sinin kenar mahallelerine dalan, kendisine 'Çılgın' adı takılan Ede Minarik'in futbol sevgisini, bütün güçlüklerle, parasızlığa karşı takım oluşturup çalıştırmasını öyküleyen film, döneme özlem ve korkuyla karışık bakışlar fırlatır, 'o güzel günler'le birlikte bir zamanların futbolunu da derin sevgiyle anar. Filmin yalnızca adı bile, bugün yerlerde sürünen ama zamanında pek çok kahraman ve efsane 11 yetiştiren Macar futboluna dair çok şey anlatmakta. Macar sinemasının 60'lı yıllardaki saygın temsilcisi Pál Sándor'dan saygın festivallerde ciddi ödüller alan, iyi bir edebiyat uyarlaması. "Macarlar" (Magyarok) filmindeki gibi seslenelim: Ey Macarlar! Neredesiniz?

4 DAHA İYİSİ CAN SAĞLIĞI (PURELY BELTER, 2000) YÖN: MARK HERMAN

Mark Herman, "Wembley'de Görüşürüz Frankie Walsh"tan (See You At Wembley, Frankie Walsh) sonra gene harika bir futbol öyküsü anlatıyor. Her şey bir avuç bilet için... Newcastle United taraftarı 15 yaşındaki öğrenci Gerry ile 17 yaşındaki boşa gezer can yoldaşı Sewell'in tek istekleri, takımlarının sezonluk biletine sahip olmaktır ama paraları yoktur. Evlerindeki eşyaları gizlice satmaktan küçük soygunlara kadar her şeyi denerlerse de gerekli meblağı bir türlü biriktiremezler. Sonunda polise enselenince öyle bir 'sosyal cezaya' çarptırılırlar ki rüyaları gerçek olur. Tıpkı kahramanları gibi alabildiğine sevimli bir dil tutturan filmde ünlü futbolcu Alan Shearer'ın da küçük bir rolü var.

5 HAYATA ÇALIM AT (LOOKING FOR ERIC, 2009) YÖN: KEN LOACH

Alt sınıf mensuplarının futbol sevgisini kurcalamayı çok sevdiğini "Benim Adım Joe"dan (My Name Is Joe) iyi bildiğimiz Ken Loach, bu kez Manchester United ve özel olarak da Eric Cantona hayranı, hayattan başkaca da beklentisi kalmamış mutsuz postacı Eric'i çıkarıyor sahaya... Postacı kahramanımıza göre hayat kötüdür ve hep daha kötüye gitmektedir. Kendini çaresiz hissettiği zamanlarda odasındaki Cantona posteriyle (oğlunun kafa güzelleştirici haplarından destek alarak) konuşur, dertleşir ve ondan yardım ister. Cantona için yapılan bestenin topluca söylenmesi gibi enfes sahnelerle bezeli, listemizdeki en yakın tarihli futbol operası... İngiltere'de en çok sevilen Fransız futbolcu üzerine, daha güzel bir film yapılamazdı.

6

7

8

6 FUTBOL ATEŞİ (FEVER PITCH, 1997) YÖN: DAVID EVANS

Futbol delisi adam ile futbolun topluma uyum sağlayamayan ve çocukluktan kurtulamayanlara göre olduğunu düşünen kadının aşklarına odaklanan, nefis ayrıntılarla süslenmiş bir taraftar portresi. Kadın önce "Nasıl olsa idare ederim" diye düşünüyor ama sonra bakıyor ki adamın boxer şortu bile Arsenal renklerinde! Nick Hornby'nin ünlü romanından uyarlanan bu romantik komedi, yaşamındaki her şeyi takımına göre programlayan umutsuz taraftar Paul'un ruh halini, iki aşk arasında kalışını ve tatlı yalanlarını mükemmel bir dille anlatıyor. Arsenal, öykünün geçtiği 1989 sezonunda gerçekten ipi göğüslemiş, 18 yıl aradan sonra İngiltere Premier Ligi'nde şampiyonluğu tatmıştı. Özellikle kadınların seyretmesinde yarar var.

7 FUTBOL BİZİM HAYATIMIZ (FUSSBALL IST UNSER LEBEN, 2000) YÖN: TONY WIGAND

Schalke taraftarı, sıkıdır! Hans Pollack ve arkadaşları için futbol, dünyadaki en harika, en vazgeçilmez tutkudur. Taraftarı oldukları Schalke 04'ün forveti Arjantinli Pablo Dios'a taparlar ve onunla daha yakın olmanın çarelerini ararlar. Bu sevgi onların yaşamında öylesine büyük yer tutmaktadır ki bir bebeğin doğumunun unutulmasına, bir evin kumarda kaybedilmesine, ailelerin dağılmasına ve başka bir takıma transfer olmak isteyen ünlü futbol yıldızının kaçırılarak alıkonulmasına yol açar. Yine de kaçırılan ile kaçırılan, yani Pablo Dios ile Hans ve grubun diğer üyeleri arasında eşine az rastlanır türden bir dostluk gelişecektir. Futbola dair 'masum' bir adam kaçırma ve suç olmaktan çıkan suç öyküsü...

8 ŞAOLİN FUTBOLU (SIU LAM JUK KAU, 2001) YÖN: STEPHEN CHOW

Kült futbol filmlerinden biri... Ortada futbol var ama futbol kuralları yok... Tüm kariyerini yok eden affedilmez hata nedeniyle gözden düşen ve suç dünyasına yakın biçimde serseri yaşamı sürmeye başlayan eski futbol yıldızı, kung fu felsefesini yaymaya çalışan öğrenciyle dost olur. Arkadaşıyla samimiyeti ilerleten eski futbolcu, onu erkek kardeşleriyle de tanıştırır, böylece ortaya tuhaf bir topluluk çıkar. Amaçları, futbol ile kung fuyu birleştirmek, yeni tekniklere, yeni anlayışlara ulaşmaktır.

Hong Kong sinemasının teknik becerisini yansıtan, 'felsefesi olan' bir komedi-macera örneği. Senarist Stephen Chow, aynı zamanda yönetmen ve başrol oyuncusu da... İyi top sakladığını söylemeye gerek bile yok!

9

10

11

9

BEST (2000)

(MARY MCGUCKIAN)

Kazandığı onca parayı ne yaptığını sormuşlar. "Yüzde doksanı alkole ve kadınlara gitti, gerisini salakça ziyan ettim" demiş! İngiliz futbolunun yetiştirdiği (aslen Kuzey İrlandalı) en büyük isimlerden, 1968'de Avrupa'da yılın futbolcusu seçilen, adına albümler yapılan, Manchester United'ın 7 numaralı unutulmaz uçarı oyuncusu George Best'in (1946-2005) portresi... Film, yeşil sahadaki benzersiz yeteneklerini gece yaşamında harcadıp bitiren, saçları at yebesine benzeyen kahramana yakılan ağıt gibi. Top sürüşü, çalımları ve saha içi-saha dışı karizmasıyla gelmiş geçmiş en ayrıksı futbolculardan biri olan Best'in alkol ve kadın tutkusu içinde mahvoluşunu etkileyici tarzda resmeden filmde George Best'i John Lynch canlandırıyor.

10

GERÇEKTEN OLAĞANÜSTÜ (ECCEZZZUONALE... VERAMENTE, 1982)

YÖN: CARLO VANZINA

İtalyan futbolu ve İtalya'da futbol deyince akla gelebilecek her şey üzerine üç bölümlük, komik mi komik bir film... Dolayısıyla da üç farklı öykü ve üç futbol kahramanı ile karşılaşyoruz. Milan da var, Juventus da, Inter de... Deplasman yolculuklarından da bahsediliyor, İtalya'nın Spor Toto'sundan da, Milano'dan çok uzakta Milan taraftar derneğinin başkanı olan adamın yaşadıklarından da... Üç ayrı rolde seyrettiğimiz, Türkiye'de Gabriele Salvatores filmleriyle tanınan Diego 'Armando' Abatantuono, ayrıca filmin iki senaristinden biri. Taraftarların dünyasına dalıp onlarla aynı havayı soluyan, üç devreye yayılan, ne yazık ki sıkı sine-futbol tutkunları dışında bilinmeyen bir başyapıt.

11

FANATİKLER

(A MORT L'ARBITRE, 1983)

YÖN: JEAN-PIERRE MOCKY

Takımlarının uydurma penaltıyla yenilmesini hazmedemeyen fanatik grup, maçın hakemi Maurice Bruno'yu cezalandırmaya karar verir. Maçın bitiş düdüğüyle birlikte hakemin peşine düşen holiganlar zavallı adamın anasından emdiği sütü burnundan getirir. Kaynayan tribünler, yenilgiyi kabul etmeyen taraftarlar ve fanatizmin pençesindeki futbol olgusu, ayrıksı bir kahramana, zavallı bir hakeme, bazılarına göre de 'kara gömlekli'ye odaklanarak anlatılıyor. Fransız sinemasının verimli ama istikrarsız ve daldan dala atlayan ayran gönüllü yönetmeni Jean-Pierre Mocky, ayrıca Dedektif Granowski rolünde. Hakemlerin küfür işitmeye özel merakları mı var diye sormaktan kendinizi alamayacaksınız!

SPARTAKÜS

Kubrick'in ölümünün ardından 10, filmin çekilmesinden bu yana 50, o mitsel isyandan beri 2100 yıl geçti. Dünya hâlâ bir köleden bir muktedir yaratmakta mütereddit bir yer.

TARİHTE 'NEHİR GEÇERKEN AT DEĞİŞTİREN' FİLMER ARASINDA yazgısı bu denli şanlı ve şaşaalı pek az eser vardır; dahası bunlardan birinin zamana direnip basyapıt olarak anılması bir elin parmaklarını geçmez! Belki "Rüzgar Gibi Geçti"yi efsanevi bir istisna sayabiliriz.

Anthony Mann tuz madenlerindeki sahneleri henüz çekmişken Kirk Douglas'la kapışıp yönetmenlik koltuğunu terketmese, Douglas daha önce "Paths Of Glory"de çalıştığı Stanley Kubrick'i Universal'a önermese, sadece "Spartaküs"ün (Spartacus) değil, burada adı geçen herkesin bahtı değişecekti. Muhtemelen Mann'in kariyeri o günden itibaren tepetaklak gitmeyecek (üstat her biri ayrı bir ticari facia olan beş film çektiği yedi yılın sonunda öldü), bir film yıldızı olarak Douglas'ın talihi bu denli zirve yapmayacak, Kubrick stüdyo sisteminden çabucak yaka silkmeyecek ve taşı tarağı toplayıp kendisini İngiltere'deki münzevi yaşama böylesine zor atmıyacaktı. Hepsinden önemlisi, Spartaküs'ün özgürlük uğruna savurduğu kılıcı böylesine göz alıcı ışıltılamayacaktı!

Trakyalı Spartaküs, Roma İmparatorluğu topraklarında köle olarak büyümüştür. Ağır işe koşturulduğu bir gün gladyatör eğitmeni Batiatus onu keşfeder ve onlarca savaşçıyı barındıran okuluna götürmek üzere satın alır. Bir gün okulu ikisi kadın üç dostuyla ziyaret eden Roma senatörü Crassus, Batiatus'tan kendileri için şatafatlı bir müsabaka ister. Dövüşlerden biri, okulun iki parlak talebesi, Spartaküs ile Draba arasında cereyan edecektir. Dövüşte Spartaküs'ü yikan, lakin onu öldürmeyen Draba mızrağını senatöre doğru fırlatır ve hızla arenanın duvarından ona doğru saldırır. Ölümü gardiyanların sırtına fırlattığı bir başka mızrakla olacaktır. Ne var ki Draba'nın trajik isyanı Spartaküs'ün

bilincindeki özgürlük fitilini ateşlemiştir.

"Spartaküs" çekildiği yıl (1960), 1950'lerde Amerika'yı kasıp kavuran McCarthy'nin komünizm soruşturmalarının rüzgarı yeni dinmişti. Senaryoyu dönemin usta kalemi Dalton Trumbo'ya emanet eden Kirk Douglas'tan başkası değildi. Dahası, McCarthy tarafından fişlenmiş Trumbo senaryolarını yıllardır takma isimler altında yazıyordu. Kirk Douglas, Trumbo'nun gerçek ismini kullanmaları için stüdyoyu ikna etti. Daktilosunun başına oturan Trumbo ise "Spartaküs"ü öncelikle bir özgürlük manifestosu ve demokrasi kisvesi altında sürdürülen baskı ve ayak oyunlarının yergisi olarak kaleme aldı. Roma açıkça McCarthy dönemi ABD'sinin alegorisiydi. En aşağılık muameleye maruz kalan 'ayaktakımı' ile müreffeh iktidarını mezalim ve tahakküm için kullanan 'seçkinler' arasında tarih boyunca sürecektir itişmenin fitilini yakan ve insanlığa "Başka bir dünya mümkün!" mesajı veren bir filme dönüşecekti "Spartaküs".

'Yurtseverlik' gibi kutsal sözcükleri ağızlarından düşürmeyen Roma seçkinlerinin paçalarından rıyakarlık, irin ve ikiyüzlülük akar filmde. Roma ideallerine adeta tapınsa da zalim Crassus durumun farkındadır, "Soylu olmanın bir sakıncası da" der bir sahnede, "arada sırada bir soyluya yakışacak biçimde davranmakla yükümlü olmaktır."

Spartaküs'ün, Roma ordularına karşı verdiği mücadelenin bir benzerini, Kubrick de filmi çekerken Universal'la yapmıştır. Alinyazısı ne yazık ki kahramaninki gibi olur. Universal ve dönemin sansür mekanizması kimi şiddet sahnelerini ve başka kimi eşcinsellik imalarını doğramakta sakınca görmez. Lakin 1991'deki restorasyon ve Yönetmenin Kurgusu için baz alınacak üç saati aşkın versiyonu için yapılan çalışmalar

esnasında bu sahnelerin hepsi yerine konur.

Sadece eşcinsellik değil, genel olarak cinsel anlamda kaynayan bir kazandır film. Trumbo'nun pek çok yerde 'çift anlam' barındıran enfes diyalogları kahramanların libidosunu harekete geçirir. En meşhuru Crassus ile Tony Curtis'in Antoninus'u arasındaki banyo sahnesidir.

Crassus: İstiridye yer misin?

Antoninus: Bulduğumda yerim efendim.

Crassus: Ya salyangoz?

Antoninus: Hayır efendim.

Crassus: İstiridye yemeyi ahlaki, salyangoz yemeyi ahlak dışı mı buluyorsun?

Antoninus: Hayır efendim.

Crassus: Tabii ki hayır. Bu sadece zevk meselesidir, değil mi?

Antoninus: Evet efendim.

Crassus: Zevkler ve renkler tartışılmaz.

Antoninus: Tartışılabilir efendim.

Crassus: Bornozumu verir misin Antoninus? Ben hem istiridyeden hem de salyangozdan zevk alırım.

Gladyatörleri ziyaretinde Crassus'un yanındaki iki asilzade kadının siyah Draba'ya adeta ağızları sulanarak bakışından (o anda biri diğerinin kulağına eğilip belli ki hınzırca bir şey söyler) başlayarak film yalnızca cinsel altmetinler eşliğinde de izlenebilir.

Kubrick'in titizliği ekibi canından bezdirir. Trumbo'nun senaryosunu yeniden ele alamadığı için canı sıkılsa da, görüntü yönetmeni Russell Metty'yi vizörden uzak tutmayı başarır. Çekimlerde kameranın başına adeta tüneyen Kubrick'in bu tavrından yakınsa da, Oscar gecesi zarftan adı çıktığında Metty'nin neler hissettiğini ancak Tanrı bilir.

"Ölüm bir kölenin bildiği tek özgürlüktür" der Spartaküs bir sahnede. Bu, sadece perdeye yansıyanların değil, yansıtanların da özgürlük peşinde koşturdukları bir filmidir. 🗨

TERMINATÖR: KURTULUŞ

TERMİNATÖR MEVZUSUNDA NE VAR NE YOKSA SEYRETMİŞ BİRİ OLARAK ("THE Sarah Connor Chronicles" adlı TV dizisi de dahil) artık bu konudan fena halde sıkıldığımı en başta belirtmem gerek. Artık her tutmuş filmin öncesini çekmeye giderek daha çok hız veren Hollywood'un bu işi nereye vardıracağını merak etmiyor da değilim. Bu gidişle bütün bu öykülerin artık gidecek bir yeri kalmayınca "Casablanca"nın bile bir 'prequel' unu çekeceklerini düşünmeden duramıyor insan...

Yine de Terminatör hikayesinin biraz özel bir durumu var sayılır. Zaten bol miktarda zaman yolculuğu barındıran hikayesinin üç film ve bir TV dizisinden oluşan tarihinin gelecek kısmında hayli boşluklarımız vardı. Ama gelin görün ki, bunlar da öyle doldurulması gerekli boşluklar değildi. Nitekim serinin yaratıcısı James Cameron bu boşlukları kısa ve de öz bir şekilde ilk iki filmde halletmişti. Ancak günümüz Hollywood'unda şimdilik devamı/öncesi yapılamayacak bir film yok gibi görünüyor...

Cameron'un ilk filmi basit bir aksiyon filmi fikrinden yola çıkan ama olağanüstü bir fikir zenginliği potansiyeli ihtiva eden bir film. Nitekim bu zenginliğe hem tematik olarak hem de teknoloji anlamında bizzat şahit olduk. Serinin en zayıf halkası olan üçüncü film (senaristler bununla aynı), o çok sözü edilen 'kıyamet günü'nü bize tüm ihtişamıyla yaşatmaktan bir hayli uzaktı. TV dizisi ise birkaç parlak fikir ve enteresan bir cyborg karakteri barındırmasının dışında suyunun suyunu çıkarıyordu devamlı.

İkinci filmde anlatıcı Sarah Connor, bize gelecekte dünyayı ele geçiren ve insanları katleden makinelerin, buna engel olacak olan oğlunu yok etmek için iki kere suikast girişiminde bulunduklarını söyler. Oysa bu iki kere, TV dizisindekileri de eklerseniz üçe dörde katlanmıştı artık!

Sarah Connor'ın oğlu John Connor bu suikastları önlemek için babası olacak adamı yani Kyle Reese'i günümüze gönderir önce. Sonra bir makineyi, sonra bir makineyi daha -sonra bir

makineyi daha hatta- ama yine de kıyamet gününe sebep olan nükleer patlamanın önüne geçemez. Hepsini seyreden biri için artık bir 'beyhudelik' oluşmuştu açıkçası. Seriyeye vites attırmak gerekiyordu. Nitekim Batman serisinde olduğu gibi bir 'yeniden başlangıç'a ihtiyaç vardı. Ancak yönetmen koltuğuna Christopher Nolan gibi bir entelektüeli değil de McG gibi bir oyuncakçıyı koyarsanız Christian Bale'e rağmen, içi boş bir aksiyon filmine kapı açmış olursunuz. Gerçi McG'nin bu filmdeki performansı "Çarli'nin Melekleri" adlı çizgi filmlerden (!) katbe kat iyi. Senaristler ise hikaye için pek fazla düşünmüş olamazlar, çünkü film bir senaryodan değil de 'storyboard'lardan çekilmiş gibi duruyor. Yüksek ateşli aksiyon sahneleri birbiri ardına sıralanıyorlar. Makinelerle insanlar arasındaki savaş, "Transformers" filmlerindekine yaklaşıyor ki bu, bu serinin gidebileceği en kör nokta. 'Transformer'ları hatırlatan kimi büyük robotlar, açılıp kapanıp bir şeyler oluşturuyorlar. Gizli yerlerinden motorlar filan fırlıyor. Açıkçası bu sahneler belli bir adrenalin seviyesine ulaşmanızı sağlamıyor da değil. Ama full aksiyonla tatmin olacak yaşı geçtiyseniz sorun oluyor işte böyle...

John Connor'ın (Christian Bale) bu sefer gelecekte, babası olmasına daha epey bir zaman kala Kyle Reese'i bulup koruması gerekmektedir. Çünkü bunu başaramazsa doğmamış olacak, portakalda vitamin olarak yaşamaya devam edecektir! Tabi ki serinin yeni bir karaktere ihtiyacı vardır. Bu yüzden de Sam Worthington adlı yeni bir 'genç irisi' maceraya dahil ediliyor. Ama en kötüsü, senaryo yazma görevi sanki bir bilgisayar programına verilmiş, üzerinde 'devam filmi' yazan bir butona basılıp yazıcıdan çıkışlar alınmış ve sete götürülmüş gibi... Yoksa böyle bir makine yaptılar mı? Yoksa artık devam filmlerini böyle mi yapıyorlar? İnanırım! [1]

Filmin tek sürprizi Arnold Schwarzenegger'in yüzünü yaptırdıkları bir azmanı karşımıza çıkarması...

Aksiyonun durduğu sahneler yönetmenin imkanı olsa hiç koymayacağı sahnelermiş gibi duruyor...

ORJİNAL ADI Terminator Salvation
YÖNETMEN McG
OYUNCULAR Christian Bale, Sam Worthington, Moon Bloodgood
YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 110 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.40:1, 5.1 DD
İngilizce ve 2.0 DD Türkçe
ŞİRKET Tiglon

Terminatör serisi bu filmiyle kör noktaya doğru yolculuğuna başladı. Her seriyi de uzatmamak lazım...

METRODAN KAÇIŞ

ORJİNAL ADI The Taking Of
Pelham 123

YÖNETMEN Tony Scott

OYUNCULAR Denzel Washington,
John Travolta, James Gandolfini

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 106 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce
ve 2.0 DD Türkçe

ŞİRKET Tiglon

Yönetmenin kötü
giden son dönem
kariyerinin en dişe
dokunur çalışması...

TONY SCOTT, 2000'LERİ VASAT FİLMLELERLE YİYİP BİTİRMENİN arifesindeyken "Metrodan Kaçış"la son bir atış yaptı. 12'yi yine vuramadığını baştan söylemek gerek. Öte yandan geçmiş yıllardaki sıradan eserlerine nazaran daha derli toplu bir film ortaya koyduğu söylenebilir. Filmin senaryosunun ilk üç çeyreklik kısmı oldukça sürükleyici. Tren kaçıran haydut ile onu durdurmaya çalışan metro görevlisinin diyaloguna dayanan psikolojik gerilim izleyeni alarm halinde tutuyor. Garber (Washington) ile Ryder (Travolta) telsiz aracılığıyla birbirlerini tartarlarken seyirciye aşılan "Soyguncular yeraltından nasıl kaçacak?" merakının da olumlu katkısı var dinamizme. Fakat senaryo, ne Travolta'nın ne de hepsi iyi oyuncular olan yan karakterlerin üzerinde, Washington'un ölçülü ve mülayim karakteri kadar duruyor. Oyunculukların sürükleyeceği bir aksiyon olması gereken bu film, karakterlerini açmayarak, tiplere çerçevesine sıkıştırarak kendini yapıyor.

Son çeyrekte, entrika gün yüzüne çıktığında Scott'un ortaya sürdüğü aksiyon kozu da hayal kırıklığı yaratıyor. Ryder'in planı ortaya çıkınca aslında hikaye de sonlanmış olduğu için, orijinal filmin aksine bu yeniden çevrimde finali tamamen kovalamacaya yaşıyor. Film, karakterler arasındaki gerilim üzerinde yükselen, diyalogla ilerleyen bir macerayken ne kadar başarılıysa, aksiyona geçiş yaptığında o kadar çuvallıyor. Bu tarz sahnelerden yüzlerce örnek izlemişlerin eli kumandanın ileri sarma tuşuna bile gidebilir. Yarım saniyede bir plan değiştiren, adeta epilepsi krizi tetiklemeye çalışan üslubunu filmin ilk yarısında bir kenara koyarak anlatımı rahatlatan Scott, finalde tövbesini bozup otomatiğe takıyor. Seyirciye düşünecek zaman tanımayarak eserini aceleyle cılız bir sonuca bağlıyor. [2]

Genelde Ryder'in monologları ve özede Garber'i telsizle
çözdüğü anlar epey coşkulu.

Turturro ve Gandolfini gibi iki süper aktörün کنار
süsü olarak kullanılmasına yürek dayanmıyor.

KANLI HESAPLAŞMA

ORJİNAL ADI San Suk Si Gin
YÖNETMENLER Tung-Shing Yee
OYUNCULAR Jackie Chan, Daniel Wu
YAPIM/SÜRE 2009 Hong Kong, 119 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD Çince ve
 2.0 DD Türkçe
ŞİRKET As Sanat

Jackie Chan'ı hiç
 böyle görmediniz!
 Bu sefer tebessüm
 ederek dövüşmüyor!

KENDİNİ TEKRAR EDEN HER BÜYÜK YILDIZ GİBİ, JACKIE CHAN DE kariyerini 'çeşitlendirme' derdinde. Artık sulu zırtlak aksiyon/dövüş filmlerinden elinden geldiğince uzak duruyor. "Kanlı Hesaplaşma" onun kariyerinde yeni bir sayfa açmayacak belki ama en azından geride bıraktığı kariyerdan sıkıldığının ilk canlı örneği olarak anılacak.

Filme Uzakdoğu'nun "Scarface"i diyebiliriz. Kübalı 'meslektaş'ı gibi, Çin köylüsü Nick de Japonya'ya kaçak göçmen olarak kapağı atıyor. Lakin niyeti epey bir zaman önce Tokyo'ya gelip sırta kadem basmış eski zevcesini bulabilmek. Erkek kardeşi Joe'yla Tokyo sokaklarını arşınlarken kaçak göçmenliğin getirdiği her türlü sefaletle karşılaşılıyorlar: Açlık, amelelik, polis... Buna '40 metrekaare Japonya' tadındaki barınaklarını da katarsanız, eksik parçalar tamamlanmış oluyor. Sevgilisini mafyanın kollarında bulan Nick ne yapıp edip suça bulaşarak bu sefaleti bertaraf etmeye başlıyor.

Chan film boyunca neredeyse tek bir tekme dahi atmıyor. Başı belaya her girdiğinde, diyelim mafya kardeşinin kolunu kopardığında bile, bekliyoruz ki ortalığı dağıtsın! Ama filmin bir hedefi de Chan'ın imajı üzerinden izleyiciyi ters köşeye yatırmak. Onun yerine film, 90'larda Çin'den Japonya'ya başlayan 'göçmen sorunu'nu merkeze yerleştiriyor. Bu açıdan, daha önce yine Chan filmlerinde görmediğimiz ciddiyette bir teması (göçmenlik) var filmin.

Uzakdoğu'dan, hele ki Hong Kong'dan enfes suç filmleri çıktığını biliyoruz. "Kanlı Hesaplaşma" da bir suç destanı olmaya çalışıyor ama beceremiyor. Bunun temel nedeni inandırıcılık sorunu olan tonla şey barındırması. Ayrıca çok ciddi bir ritim sorunu da var ki, o özene bezene hazırlanmış görüntülere yazık oluyor!

Başta Chan tüm oyuncu kadrosu bu dramı başarıyla sırtlıyor.

İkinci yarıda zamandaki sıçramalar o kadar artıyor ki, kimin neye dönüştüğünü anlamak vakit alıyor.

BEYAZ HÜZÜN

ORJİNAL ADI Powder Blue
YÖNETMENLER Timothy Linh Bui
OYUNCULAR Jessica Biel, Ray Liotta,
 Forest Whitaker, Patrick Swayze,
 Lisa Kudrow
YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 106 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce ve
 2.0 DD Türkçe
ŞİRKET Tigrön

Oyuncuların
 doyurucu
 performansları
 olmasa çekilmez!

BEYAZ HÜZÜN” HOLLYWOOD’UN HER
 SENE EN AZ BİR TANE ÜRETTİĞİ,
 ‘metropol insanının yalnızlığı’ temalı,
 bol oyunculu ve öykülü filmlerden biri.

Genelde insanları birbirinden uzaklaştıran ferahlığı ve büyüklüğü yüzünden Los Angeles’te geçiyor bu filmler. Altı yedi kahramanın, önce birbirinden ayrı görünen, sonra rastlantılarla kesişen öykülerini izliyoruz. Hepsinin karanlık bir geçmişi var fakat pişmanlığın ve tövbekarlığın eşiğindeler. “Manolya” ve “Çarpışma” başta olmak üzere sayısız örnek verilebilir bu türe. “Beyaz Hüzün” maalesef bu seriye vasat bir eklenti olmuş. Yönetmenin en büyük hatası dram duygusunu yoğunlaştırmak adına melankoliye fazla yüklenmesi. Karakterlerin düşkünlüğü bir noktaya kadar seyirciyi peşine takıyor fakat son yarım saatte adeta parodiye dönüşüyor. Yaşama karşı nötr, ölsem de kurtulsamcı kahramanlar aşırı dramtizasyona tabi tutulunca seyirci inancını yitiriyor.

Birbirinin üzerine çıkmaya çalışmayan,

dengeli oynayan oyuncuların performansları senaryonun paldır küldür gidişatını kurtarıyor. Buna rağmen yönetmenin orijinal fikirleri olduğunu iddia etmek zor. Mucize bekleyen karakterlerin tepesine yağan mavi karın getirdiği final, “Manolya”nın kurbağa yağmuru gibi öyküye nokta koyan mucizevi bir araç olarak kullanılmış. Jack (Ray Liotta) ile Rose’un (Jessica Biel) striptiz kulübündeki telefon konuşması “Paris, Texas”ın muhteşem finalinin vasat bir temsili sadece. Yönetmen karakterleri açamadığı gibi, kapatamıyor da. Tövbekar Jack’in gülünç ölümü başta olmak üzere neredeyse her karakter düpedüz acemi bir “deus ex machina” yaklaşımının kurbanı oluyorlar. Yönetmenin iyi niyetli olduğu ve eserine inandığı belli. Ne yazık ki yeteneği aynı yoğunlukta değil. [\[1\]](#)

Patrick Swayze’yi, ölmeden önce oynadığı son rolünde yad etmek için izlenmeli.

Filmin tümüne atılan mavi renk filtresinin soğukluğu gözü yoruyor.

HADİGARİ CUMHUR

YÖNETMEN Harun Özakıncı

YAPIM/SÜRE 2009 Türkiye, 95 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD ve 2.0 DD Türkçe

ŞİRKET Kanal D Home Video

FİLME DE ADINI VEREN BODRUMLU karakterin, çevresindekilere yaşattığı acıların resmine çekme niyetindeki "Hadigari Cumhuriyet", son derece dağınık yapıyla 'filmik' olmaktan fazlasıyla uzak bir çalışma izlenimi verdi bize. 'İlginc' bir karakter yakalamış olmaktan başka bir meziyeti olmayan yapım, sinemamızın 'karman çorman' görüntüsü içindeki yerini alırken, sinema sanatı adına pek de 'hayırlı' işaretler taşıyor ne yazık ki.

Yörenin dilsel özelliklerini bir tür 'komik efekt' olarak kullanma çabası hissedilen film, hikayenin zayıf görüntüsünü bu yolla aşmaya çalışıyor, ama her geçen an daha da 'zavallı' bir görünüme bürünüyor. Öylesine dağınık bir anlatımla karşı karşıya kalıyoruz ki, kişiliği 'kötülük'le biçimlenmiş bir karakterin eylemlerine anlam vermek de zorlaşıyor her geçen dakika. Oysa içinde düzgün bir toplumsal taşlama için malzeme kırıntıları taşıyor "Hadigari Cumhuriyet". Ancak yetkin bir sinemayla buluşamayınca ortaya 'iriktici' bir komedi filmi çıkıyor.

Sinema sanatını küçümsemenin nelere yol açabileceği üzerine 'derslik' bir film "Hadigari Cumhuriyet", tıpkı isminin yanına ilâştirilen 'Bir Bodrum Dersi' gibi... Sinemada kaçırıyorsanız şanslısınız, DVD'de kaçırmamak için de herhangi bir sebep yok, kaçırın gitsin! **Murat Özer**

 İyi bir yönetmenin elinde 'farklı' olabilecek bir karakteri tanımak, bu filmin belki de tek katkısı bize.

 Baştan sona neredeyse hiç susmayan müzik, zaten kötü olan filmi daha da beter hale getiriyor.

TAKAS

ORJİNAL ADI Trading Places

YÖNETMEN John Landis

YAPIM/SÜRE 1983 ABD, 112 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.78:1, 5.1 DD İngilizce

ŞİRKET Tigon

TAM DA 1980'LERE UYGUN BİR JOHN Landis komedisi. ABD başkanlık koltuğunda Ronald Reagan oturuyor. Zenginler giderek daha zengin, fakirler giderek daha fakirleşiyor. Zamanın en gözde mesleği borsacılık. Wall Street'e kapağı atıp da sisteme dahil oldu mu 'yırıyor'. İşte Louis (Dan Aykroyd) böyle bir genç 'yuppie'. İki zengin yaşlı adamın (iki emektar Hollywood oyuncusu Ralph Bellamy ve Don Ameche) can sıkıntısının kurbanı oluyor. Çünkü bu iki züppe ihtiyar sırf zevk olsun diye bir sokak serserisini (tam formunda bir Eddie Murphy) zengin edip Louis'i fakirliğin dip noktasına indirmek için plan yapıyorlar... Gayet de başarılı oluyorlar.

Bu zevkle izlenen ve değeri yıllar sonra keşfedilen komedide John Landis, zor bir işi başarıyor ve sınıf farklılığı konusunda hiç ajitasyona başvurmadan, abartı dozunu da fazla kaçırmadan keyifli bir komedi çıkarabiliyor. Tabii ki filmin en büyük kozu geveze, dalavereci dilenci rolünde, henüz kariyerinin hayli başlarında olan ve "Saturday Night Live"dan taze çıkmış Eddie Murphy. Kadroda ayrıca ilk kez bir komedi filminde görünen o yılların 'çiğlık kraliçesi' Jamie Lee Curtis de var. İzlemediyseniz kaçırmayın... **Burak Göral**

 Film aynı zamanda Jamie Lee Curtis'in göğüslerinin görüldüğü tek film olarak da antolojilerde yer etmiştir!

 Finalde kapitalizm eleştirisini yumuşatan tavır, lezzetli bir çorbadan çıkan saç teli etkisi yaratıyor biraz...

ASKERİN TÜRKÜSÜ

ORJİNAL ADI Ballada O Soldate

YÖNETMEN Grigori Chukhrai

YAPIM/SÜRE 1959 Sovyetler Birliği, 84 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.33:1, 2.0 DD Rusça ve Türkçe

ŞİRKET As Sanat

SENARYOSUYLA OSCAR'A ADAY gösterilmiş Sovyet klasiği "Askerin Türküsü", 2. Dünya Savaşı'nın göbeğinde yaptığı kahramanlık nedeniyle dört günlük izne gönderilen 19 yaşındaki bir askerin annesine doğru zorlu (ve bol trenli) yolculuğunu aktarıyor bizlere.

Sovyet sinemasının sağlam görsel yapısını, 'toplumsal' temelli anlatım geleneğini ve oturmuş oyunculuk becerilerini yansıtan film, bir yol filminin bütün özelliklerini bünyesinde barındırırken, bunu 'serüven' katkısıyla lezzetlendirmeyi de başarıyor. Cephede başlayıp trenlerde devam eden hikaye, aşkın da önemli bir rol üstlendiği yapıyla lirik bir atmosfere sırtını dayamayı da ihmal etmiyor.

Başrolleri paylaşan genç oyuncular Volodya Ivashov ve Zhanna Prokhorenko, filmin samimiyetine büyük katkı sağlarken, her iki oyuncunun hikayeyi başka bir boyuta taşıma konusunda da etkin olduklarını söyleyebiliriz. Savaşın bir toplumu darmadağın etmesine ilk elden tanıklık eden iki karakter, açılıştan itibaren kendini gösteren kimi anlatım dinamikleriyle 'ağır' özelliği de taşıyan filmi hamasetten uzak tutmanın üstesinden geliyorlar. Film özgün senaryosuyla da 1962 Akademi Ödülleri'nde Oscar'a aday olmuştu. **Murat Özer**

 İki görüntü yönetmenli film, siyah-beyazın değerini katlayan unutulmaz görsel anlarla vücut buluyor.

 Hikayenin iki ana kahramanını trenden atmak isteyen nöbetçi, bu anların inandırıcılığını zedeliyor.

MERDİVEN ALTINDAKİLER

ORJİNAL ADI The People Under the Stairs

YÖNETMENLER Wes Craven

OYUNCULAR Everett McGill, Brandon Quintin Adams, Ving Rhames

YAPIM/SÜRE 1991 ABD, 98 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce ve 2.0 DD Türkçe

ŞİRKET Kanal D Home Video

Craven bu eski filmde kapalı mekan unsurunu ziyadesiyle abartmış!

CRAVEN'IN TIPKI "ELM SOKAĞINDA KABUS"TA OLDUĞU GİBİ YİNE BİR gazete haberine dayanarak yazdığı filmini sinemada ilk gördüğümüz zaman tam bir aşırılık örneğiyle karşılaştığımızı düşünmüştük. Steril Hollywood korkularının gırla gittiği, en kanlı sahnenin sadece "13. Cuma" filmlerinde görüldüğü dönemlerdi. Hatta yamyamlık, enest gibi unsurların kullanılması, hele ki baş kahramanın 12-13 yaşlarında bir çocuğun olması, dönemin ana akım korkuları için birer tabuydu. Craven, tüm bu tabuları tek bir filmde kırmakla beraber, doğaüstü olmadığı halde olağanüstü bir dehşet duygusunu mahalleye geri döndüren isim olmuştu.

Lucio Fulci gibi isimlerin başını çektiği bir dizi korku duayeninin "Eve Girmel!" ve "Mezarlığın Yanındaki Ev" gibi örneklerle 80'lerde çok iyi kullandıkları tekinsiz ev malzemesine, Amerikan halkının komşu paranoyasını deşmek için geri dönen Craven, kapalı mekan unsurunu ziyadesiyle abartmaktan da çekinmemişti.

Filmde karanlık mahzen, tavan arası ve kalorifer dairesi gibi tipik korku arenalarıyla yetinilmiyor. Duvarların içinde, mutfak dolaplarında, ve hatta şömine bacalarında bile geçen gerilim sahneleri var! Bu sahnelere bugün bakınca ne yazık ki parlak birer uygulama değil, sadece bir fikrin gülünçlüğü varacak kadar zorlandığını görüyoruz. Nitekim Craven kafaya düşen tuğla, surata kapanan kapı, duvara toslama ve elektrik çarpması gibi tesadüfi şakalarla kötü adamlarını haklayarak sık sık çizgi film şiddetine başvuruyor. Mahzende çiğ insan etiyle beslenen umacıların ellerine el fenerleri tutuşturulmasını, hatta finalde iyilik perilerine dönüşmelerini günümüz korku seyircisinin kabullenmesi çok güç. Beri yandan film, ister "kült" ister "pulp" diyeceğiniz tuhaf bir yerde de duruyor. [2]

Abartılı oyunculuklarıyla tam bir korku sirkisi havasında.

Köpeğin bulunduğu her sahne kastedilenin aksine çok komik.

MAYMUNCUK

ORİJİNAL ADI The Skeleton Key
YÖNETMEN Iain Softley
YAPIM/SÜRE 2005 ABD, 100 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce ve
2.0 DD Türkçe
ŞİRKET Kanal D Home Video

HER ŞEYDEN ÖNCE KİLİT AÇMAYA yönelik geliştirilen basit bir aletin ismi olan "maymuncuk" diye çevrilebilecek "Skeleton Key" in Türk sinemalarında birebir çevirisi olan "İskelet Anahtar" adıyla gösterime sokulması başlıbaşına bir olay olmuştur. Zira filmde "İskelet" ten yapılmış bir anahtar yok! Şimdi film bir daha DVD raflarına çıkıyor, bu sefer farklı kapak ve "Maymuncuk" ismiyle... Genç ve güzel hemşire Caroline (Kate Hudson) New Orleans'ın dışında bir malikanede yaşlı ve kısmi felç geçiren, konuşamayan bir adama (John Hurt) bakması için işe alınır. Adamın karısı Violet (Gena Rowlands) Caroline'e evin her kapısını açabilen bir anahtar verir ve evin kurallarını ona anlatır. Ancak meraklı bir mizaca sahip olan Caroline o anahtarı kullanarak açmaması gereken bir kapıyı açınca belasını da bulacaktır.

"Maymuncuk", özellikle ilk yarısını baştan sona gergin seyretmemizi sağlayan, finale doğru birkaç kere yüzümüzü eksittiren bir 'güneyli' gerilim filmi. Film boyunca ciddi bir tehdit olarak sunulan vudu büyüsünün bir çizgi film esprisine dönüştüren kimi sahneler yüzünden sürpriz finalin çarpıcılığı az da olsa zedeleniyor. Yine de karanlık finali ilginç. **Burak Göral**

👍 Usta aktör John Hurt film boyunca hiç konuşmasa da harika performansı ile büyülüyor...

👎 Kırmızı kiremit tozunun işlevleri inanılmaz boyutlardaymış meğer! Finalde neler başarıyor neler!

YÜKSEK GERİLİM

ORİJİNAL ADI Hardwired
YÖNETMEN Ernie Barbarash
YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 93 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce ve
2.0 DD Türkçe
ŞİRKET Tiglon

FİLMLER ADINA "DOĞRUDAN DVD'YE çıkmak kader olmamalı" diye isyan ediyoruz çoğu zaman. Fakat elinizde bu kadar kötü bir film varsa değil DVD'ye, Betamax'a çıksanız yine kabahat. "Yüksek Gerilim", zirvesini "The Matrix"te bulan ve en çok 90'lar sinemasına yakışan siberpunk ezgilerini tekrarlıyor.

İki kötü duygu var filmde: Birincisi, sanki bir sinema filmi değil de bir televizyon dizisi bölümünü izliyorsunuz. Bu, muhtemelen düşük bütçeden kaynaklı, zayıf prodüksiyon kalitesinin mamulü. İkinci husus ise konunun çok eskimiş, tükenmiş oluşu. Söylenecekler çoktan söylenmiş siberpunk'ta. Eldeki, papağan tekrarından öte değil. Yine her şeye muktedir dev bir kötü şirket, yine ona karşı mücadele eden hacker'lar var merkezde. "Bıçak Sırtı"nı (Blade Runner) anımsatan, reklamlarla kaplı dünya görsel olarak ilginç sayılabilir. Fakat o da neticede iyi bir fikri alıp yineliyor. Oyuncular otomatik takmış, senaristin sinema duygusu zayıf, yönetmen ise dramaturji nedir bilmiyor. Hepsini izleyip beğendikleri filmlere öykünmeye çalışıyorlar umutsuzca. Val Kilmer ve Cuba Gooding Jr.'ın kariyerlerinde geldikleri nokta da ayrı bir yazı konusu **Kemal Ekin Aysel**

👍 Dünyadaki çoğu ikonik yapının reklamlarla kaplı halini görmek ilginç olabilir.

👎 Val Kilmer'in korkunç perüğü, Freddy'nin eldiveni gibi kabuslarınızı süsleyecek.

KURTADAM LONDRA'DA

ORİJİNAL ADI An American Werewolf In London
YÖNETMEN John Landis
YAPIM/SÜRE 1981 ABD, 93 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce (T.A.)
ŞİRKET Kanal D Home Video

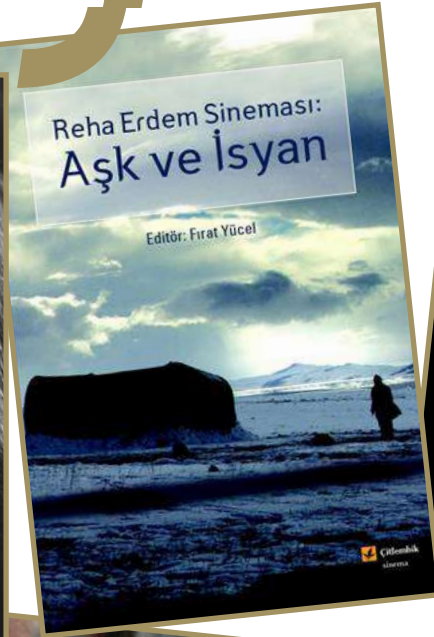
BUGÜNKÜ DİJİTAL OLANAKLARLA dünyanın en çarpıcı kurt adamları perdesi yansıyabilir, yansıyor da. Ama hâlâ bu filmin zihnimize kazıdığı değişim sahnesinin eşdeğerine rastlayamıyoruz. Film en çok bu malum sahneyle biliniyor ama marifeti ve değeri bununla sınırlı değil. İki Amerikalı turistin İngiltere kırsalında bilinmeyen bir hayvanın saldırısına uğramasıyla tetiklenen hikaye, günümüzün korku komedisi anlayışının temellerini de kurmuştu. Korku filmlerinde mizah unsuru yeni bir şey değildi, ancak Landis'in korku sahnelerindeki çekincesizliği 'korkuysa hakiki korku, komediyse hakiki komedi' diye tanımlanabilecek yeni bir anlayışı beraberinde getirmişti. Bu yüzden ister korkmak için, ister gülmek için karşısına geçin, filmin onu ilk kez seyredecek seyircisini şaşırtabilecek muazzam bir potansiyeli var. Kabus sahneleri (özellikle Nazi zombili olanı) hâlâ antolojilerin altın sayfalarına kazılı. Landis'in "Cazcı Kardeşler" den sonra devam ettirdiği büyük çaplı kaos merakı da yerli yerinde. Eh, ilk kez Türkçe altyazılı da yayımlanırken daha fazla beklemeniz hata. **Kerem Sanatel**

👍 Sinemada kurtadama dönüşüm sahnelerinin en gerçekçisi.

👎 Hikaye fazla yavaş ilerliyor.

5

1

4

1 - British Film Institute (BFI)

İngilizlerin güzide film kurumu, Waterloo Köprüsü'nün tek ayağının altında yıllardır sinemaseverler için mabet görevi görüyor. Her ay harika bir film programı yapıyorlar. Bu ay yolunuz düşerse bir kitapçık alın ve 19 eserlik Joseph von Sternberg seçkisinden birkaç filmi görmeye çalışın.

2 - The Lovely Bones

"Yasak Bölge 9"da yapımcıydı Peter Jackson, dibimiz düştü. Şimdi de "King Kong"dan bu yana boş bıraktığı yönetmen koltuğunu dolduruyor yeniden. Alice Sebold'un Türkiye'de de yayımlanan aynı adlı çok satan romanı "The Lovely Bones"dan yaptığı fantastik uyarlamayı izlemek için Ocak sonunu beklememiz gerekecek gibi.

3 - Gladyatör (Gladiator)

Kapağa "Spartaküs"ü taşıyınca, Ridley Scott'ın "Gladyatör"ünü de anmadan geçmeyelim dedik. Kirk Douglas-Russell Crowe karşılaştırması yapmak için bile arka arkaya izlenebilir bu iki film.

3

4 - Anouk Aimée

Claude Lelouch'un "Bir Erkek Ve Bir Kadın"ında aklımızı başımızdan aldığında yıl 1966'ydı. Robert Altman'ın "Hazır Giyim"indeyse 60 yaşını aşmasına karşın podyuma çırpıçplak çıkma cesaretini göstermişti. Anouk Aimée'ydi zira o...

2

5 - Reha Erdem Sineması: Aşk Ve İsyan

Her filmiyle bam telimize basan Reha Erdem'in 'ayrıkısı' sineması hakkında kapsamlı yazılar okumak sizin de hakkınız. Çitlembik Yayınları'ndan çıkan ve 15. Gezici Festival için hazırlanan bu kitapla ufkunuz açılacak, emin olun!

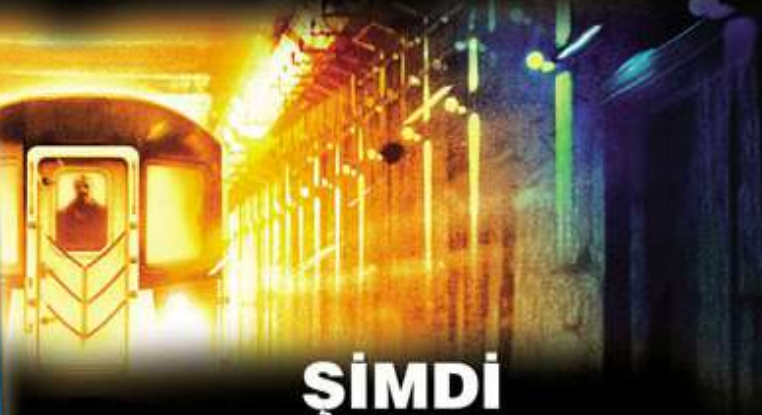

DENZEL WASHINGTON JOHN TRAVOLTA

METRODAN

THE TAKING OF
PELHAM
123

KAÇIŞ

ŞİMDİ

DVD VCD VE 'DE!
VIDEO VIDEO Blu-ray Disc

tiglon

© 2009 Kapak ve Tasarım Sony Pictures Home Entertainment Inc. Tüm Hakları Saklıdır.

SONY
PICTURES
HOME
ENTERTAINMENT

izlePDEKıtapAğrı.com.tr

“ En iyi kurban sarışınlardır. Kana bulanmış ayak izini belli eden,
taze kardan farksızdırlar! ”

Alfred Hitchcock